

Barn i behov av stöd

Handlingsplan

Barn i behov av stöd

Skollagen (Kap 8, § 9)

“Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn eller ett barns vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska rektorn se till att barnet ges sådant stöd.

Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna. Lag (2018:1303).”

Nyckelord: Uppmärksamma, Informera, Kartlägga, Dokumentera, Åtgärda, Utvärdera

Arbetsgång:

1. Personal uppmärksammar problem.
2. Rektor informeras.
3. Arbetslaget informeras och kartlägger problemet.
4. Vårdnadshavare informeras
5. Handlingsplan upprättas gemensamt med vårdnadshavare. Kopia på planen lämnas till vårdnadshavare. Vid behov kontaktas specialpedagog.
6. Originalet lämnas till Rektor för arkivering.
7. Handlingsplan följs upp vid utvecklingssamtal eller särskilt samtal och dokumentation sker fortlöpande

Syfte med handlingsplanen

Handlingsplanens primära syfte är att stötta barnet i barnets svårigheter och göra vistelsen på förskolan meningsfull, samt utgöra en dokumentation över överenskommelsen mellan hemmet och förskolan.

Handlingsplanen ska vara ett arbetsverktyg i den pedagogiska verksamheten och utvärdering av förskolans insatser.

Handlingsplanen hjälper pedagogerna att bli mer medvetna om hur de kan anpassa verksamheten för barnet. Detta främjar förändringar i den pedagogiska verksamheten, lärandemiljöer, pedagogernas förhållningssätt, samt främjar inkluderande lösningar.

Målet med handlingsplanen

- Identifiera barnets behov, planera, sätta upp realistiska mål på kort och lång sikt, samt utvärdera insatserna och följa upp resultaten av dessa.
- Göra en noggrann kartläggning utifrån barnets vardag i förskolan
- Göra en noggrann analys och problemformulering, för att skapa adekvata stödinsatser för barnet.
- Skapa en helhetsbild där föräldrar och pedagoger kommer till tals
- Genom dokumentation göra föräldrar delaktiga i beslut och förtydliga ansvarsfördelningen
- Samordna resurser för att arbeta mot ett gemensamt mål

Styrdokument

Skollagen (Kap 8, § 9)

“Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn eller ett barns vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska rektorn se till att barnet ges sådant stöd.

Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna. Lag (2018:1303).”

Läroplan för förskolan (Lpfö 18)

“Utbildningen ska ta sin utgångspunkt i läroplanen och det barnen visar intresse för samt i det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare har tillägnat sig. Den ska kontinuerligt utmana barnen vidare genom att inspirera till nya upptäckter och kunskaper. Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar.”

Samverkan med hemmet

Barnets vårdnadshavare utgör en viktig del i arbetet med barnet och som delaktiga i upprättandet av handlingsplanen. Vårdnadshavarna ska genom förskolans profession, förklaringar och synpunkter ta ställning till förskolans insatser och värdera vad de själva tycker verkar bra för deras barn. Vårdnadshavarna är de som känner sitt barn bäst och skall ha det som utgångspunkt inför ställningstagandet. Pedagogerna är de professionella och skall därför kunna beskriva hur de på bästa sätt kan hjälpa barnet.

Problemanalys

För att göra en noggrann analys och problemformulering är det viktigt att ta reda på vad det är som inte fungerar för barnet i den dagliga verksamheten på förskolan. Och vid vilka situationer det uppstår problem.

Barnets starka och positiva sidor

Barnets möjligheter till utveckling påverkas av barnets styrkor och positiva sidor. Det är viktigt att belysa detta för att se vad som kan väcka intresse hos barnet och som barnet kan använda sig av för att hantera sina svårigheter. Det är viktigt att förskolan ser barnets starka sidor för att stärka barnet i sin utveckling.

Målformulering

Utifrån kartläggningen och analysen sätter förskolan tillsammans med vårdnadshavare och eventuellt specialpedagog upp konkreta mål som skall uppnås på lång och kort sikt.

Ansvarsfördelning

Handlingsplanen skall tydligt beskriva vilka metoder/åtgärder förskolan tänker vidta för att på bästa sätt stötta och hjälpa barnet vidare i sin utveckling utifrån sina individuella förutsättningar. Vårdnadshavarna ska själva kunna ge förslag på hur de vill hjälpa och stötta sitt barn. Handlingsplanen skall tydligt beskriva vem som ansvarar för de olika åtgärderna.

Vilka ska skriva under handlingsplanen?

Vårdnadshavare och ansvarig pedagog skall skriva under handlingsplanen. Rektor ska ta del av planen och signera den.

Utvärdering

Utvärdering innebär alltid en bedömning av kvalitet. Det kan finnas flera avsikter, t.ex. anpassa metoder och förskolemiljö efter individuella behov. Det finns också ett kontrollerande syfte, att se om de uppsatta målen har uppnåtts. Resultatet jämförs med genomförda insatser. Har nuläget som var utgångspunkten för planeringen förändrats? Stämmer det överens med vårdnadshavarnas syn och de långsiktiga målen? Har inte målen uppnåtts bör man ställa sig frågan, *Varför?*

Vilka ska ta del av handlingsplanen?

Originalen skall alltid finnas hos Rektor så att ingen obehörig har tillgång till handlingsplanen. Vårdnadshavare och ansvarig pedagog skall ha varsin kopia.

Hur ska handlingsplanen skrivas?

Barnets starka sidor

Beskriv barnets starka sidor. De starka sidorna får inte skymmas av en mängd svårigheter. Alla barn är bra på något. Det är viktigt att hitta något positivt att bygga vidare på.

Målformulering

De mål som sätts upp måste vara rimliga att nå inom en överskådlig tid. Alla mål måste vara utvärderingsbara.

Åtgärder

De bakomliggande orsakerna till barnets svårigheter måste först identifieras. Vad som skall åtgärdas måste klart framgå. Skrivningen skall vara tydlig och enkel. Arbetet som gjorts kan då enkelt utvärderas. Handlingsplanen skall tydligt beskriva vilka åtgärder förskolan tänker vidta. Detta för att på bästa sätt stötta och hjälpa barnet vidare i utvecklingen utifrån barnets förutsättningar. Föräldern skall ges möjlighet att påverka innehållet i handlingsplanen.

Ansvarsfördelning

Det måste finnas namngivna personer som ansvarar för de olika delarna i en handlingsplan. Detta är mycket väsentligt för genomförandet.

Utvärdering

Det ska finnas ett fastställt datum för utvärdering, som alla delaktiga noterar. Det är viktigt att alla förbereder sig väl inför mötet. Utvärdering ska ske minst två gånger per termin. Barnets svårigheter och framgångar är avgörande för hur ofta utvärderingen ska ske.

Se till att alla inblandade är delaktiga

Handlingsplanen som presenteras för vårdnadshavare ska inte vara helt färdig. Föräldrarna ska känna att de kan förändra eller påverka handlingsplanen. Vi ska uppmuntra vårdnadshavare till att komma med egna synpunkter och förslag.

Handlingsplan barn i behov av stöd

Förskola _____

Barnets namn _____

Datum _____

Närvarande _____

Intressen*Vad engagerar och motiverar barnet i den dagliga verksamheten?**Kreativ intellektuell förmåga?**Vad finns det att bygga vidare på?*

Social kompetens

När och hur leker barnet med andra?

Hur ser kontakten ut med andra barn/ vuxna?

Barnets förmåga till empati för andra barn eller vuxna?

Hur fungerar barnet i leken? (exempelvis rollek)

Hur fungerar barnet utomhus/inomhus?

Kan barnet delta i turtagning?

Språket

Hur, var och när kommunicerar barnet och med vilka? Ögonkontakt, mimik, läte eller tal?

Fysisk förmåga

Hur fungerar barnets fin- och grovmotorik?

Självuppfattning

Hur är barnets självbild?

Vad upplever sig barnet ha för starka sidor?

Vad upplever sig barnet ha för svårigheter?

Vilken kroppsuppfattning har barnet?

Koncentrationsförmåga

Vad fångar barnets intresse?

När kan barnet koncentrera sig en längre stund? kortare stund?

Är barnet impulsivt? Ge konkreta exempel.

Rutinsituationer

Hur klarar barnet av övergångar och rutinsituationer vid t.ex. måltider, toalettbesök, vila, av och påklädning samt lämning och hämtning?

Målformulering

De mål som sätts upp måste vara rimliga att nå inom en överskådlig tid. Alla mål måste vara utvärderingsbara.

Strävansmål

Långsiktiga realistiska mål:

Delmål

De mål som sätts upp måste barnet kunna uppnå inom rimlig tid. Barnet måste få känna att det lyckas.

Ansvarsfördelning

Rektors ansvar

Pedagogernas ansvar (namnge ansvarig pedagog)

Vårdnadshavarnas ansvar

Datum för utvärdering av handlingsplan _____

Underskrift deltagare vid upprättande av handlingsplanen:

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare

Specialpedagog

Ansvarig pedagog

Underskrift rektor för arkivering

Uppföljning - Handlingsplan Barn i behov av stöd

Förskola _____

Barnets namn _____

Datum _____

Närvarande _____

Mål*Är strävansmålen uppnådda?**Är delmålen uppnådda?***Åtgärder***Är åtgärderna genomförda?*

Så här går vi vidare

Överenskommet

Datum för nästa uppföljning _____

Underskrift deltagare vid upprättande av handlingsplanen:

Vårdnadshavare

Specialpedagog

Vårdnadshavare

Ansvarig pedagog

Underskrift rektor för arkivering
